

Changing the Scope of Library Instruction in the Digital Age



บทวิจารณ์หนังสือ
Book Review

โดย

ธีระวัฒน์ นิลละอ ¹

Theerawat Ninlaor

Bhattacharyya, Swati, Patnaik, K. Rama. (editor). (2018). *Changing the scope of library instruction in the digital age*. Hershey, PA: Information science reference.

หนังสือ *Changing the Scope of Library Instruction in the Digital Age* เป็นหนังสือที่รวบรวมหัวข้อ และมุมมองจากนักวิชาการและบรรณารักษ์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงขอบเขตของการเรียนการสอนทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นแนวทางให้บรรณารักษ์ นักวิจัย และผู้เชี่ยวชาญการออกแบบการเรียนการสอนได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนห้องสมุดในยุคเทคโนโลยีสมัยใหม่ บรรณารักษศาสตร์ของหนังสือเล่มนี้คือ Swati Bhattacharyya บรรณารักษ์ห้องสมุด University of California ประเทศสหรัฐอเมริกา และ K. Rama Patnaik บรรณารักษ์ของห้องสมุด Indian Institute of Management ประเทศอินเดีย

หนังสือเล่มนี้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 9 บท ได้แก่

บทที่ 1 การใช้ประโยชน์จากคำแนะนำต่าง ๆ ของห้องสมุดยุคดิจิทัล บทนี้กล่าวถึงคำแนะนำต่าง ๆ ของห้องสมุดที่ผู้ใช้สามารถการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียน เทคนิคที่เหมาะสมในการสอนการใช้ห้องสมุดรูปแบบดิจิทัล การแนะนำการสืบค้นสารสนเทศด้วยวิธีที่ถูกต้อง เพื่อแก้ปัญหาของนักศึกษาที่ส่วนใหญ่ประสบปัญหาการสืบค้นสารสนเทศ

บทที่ 2 บรรณารักษ์และความท้าทายด้านการออกแบบการเรียนการสอน: แนวคิดและการออกแบบที่ยืดหยุ่น

¹ บรรณารักษ์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง: Librarian, Ramkhamhaeng University Library, E-mail: boomthun236@gmail.com

บทนี้กล่าวถึงมุมมองเชิงแนวคิดที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับปัญหาการออกแบบการเรียนการสอนที่บรรณารักษ์ต้องเผชิญ ในขณะโลกดิจิทัลขยายตัวกว้างขึ้น บทบาทการสอนของบรรณารักษ์ต้องใช้ทักษะอย่างมากในการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่ประสบการณ์เดิมของตนยังเป็นการเรียนการสอนรูปแบบเดิมหรือได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมเพียงเล็กน้อย

บทที่ 3 การวางแผนย้อนหลัง การเคลื่อนที่ไปข้างหน้า บทนี้กล่าวถึงการนำเสนอแนวทางแบบองค์รวมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการออกแบบห้องสมุดและการเรียนรู้เรื่องข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุด ให้เป็นไปตามมาตรฐานและวัตถุประสงค์ในการสร้างการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามต้องการ

บทที่ 4 การให้ทุนการศึกษาในยุคดิจิทัล: กรณีศึกษาห้องสมุดสร้างมูลค่าที่ Harvard Business School บทนี้กล่าวถึงห้องสมุดยุคดิจิทัลที่ให้บริการสารสนเทศแก่อาจารย์และนักศึกษาในแบบเรียลไทม์ผ่านช่องทางมากมาย การให้ทุนการศึกษาค้นคว้าและวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ออกแบบและสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ประสบการณ์เหล่านี้สามารถใช้เป็นกลยุทธ์ของห้องสมุดในการจัดอบรมหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่ ๆ

บทที่ 5 การสำรวจโอกาสในการเรียนการสอนเรื่อง สารสนเทศวิทยาศาสตร์สุขภาพ: กรณีศึกษาของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา บทนี้กล่าวถึง การบริการทางวิทยาศาสตร์สุขภาพที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในช่วงที่ผ่านมา โดยเฉพาะบรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานและให้บริการทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ บรรณารักษ์สามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการนำเสนอการออกแบบการเรียนการสอนของห้องสมุดโรงพยาบาลระดับภูมิภาค และให้บริการออนไลน์แก่นักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล เพื่ออำนวยความสะดวกเข้าถึงสารสนเทศของห้องสมุด

บทที่ 6 การจัดทำกรอบความรู้เกี่ยวกับลิขสิทธิ์และเนื้อหาที่ได้รับอนุญาต: กรณีการจัดการการศึกษาขั้นสูงและวิจัยห้องสมุด บทนี้กล่าวถึง การรู้เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ของห้องสมุดต่าง ๆ ในประเทศอินเดียที่พยายามกำหนดนโยบายการใช้งานและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ ซึ่งปัจจัยสำคัญ คือ ข้อตกลงการอนุญาตใช้สิทธิ และการสื่อสารแบบดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่มีลิขสิทธิ์ที่แตกต่างกัน โดยกำหนดเกี่ยวกับรูปแบบของผลงาน การใช้ และสิทธิการใช้งานที่เนื้อหาได้รับการคุ้มครองลิขสิทธิ์ ทำให้เห็นถึงความพยายามและสนับสนุนการใช้งานอย่างมีจริยธรรมทั้งงานที่ได้รับอนุญาต การนำมาใช้ในการเรียน การสอน การวิจัย และการเรียนรู้ด้วยตนเองต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิทธิของผู้สร้างเนื้อหา

บทที่ 7 สื่อร่วมสมัยในการสอนผู้ใช้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในไนจีเรียตะวันตกเฉียงใต้: การสอนห้องสมุดร่วมสมัยในยุคดิจิทัล บทนี้กล่าวถึง สื่อร่วมสมัยในการสอนผู้ใช้ห้องสมุด ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทางตะวันตกเฉียงใต้ของไนจีเรีย การสอนผู้ใช้ห้องสมุดมีความซับซ้อน กิจกรรมที่ให้ความรู้แก่ผู้ใช้ คือ การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดอย่างไร และให้ความกระจ่างแก่พวกเขาเกี่ยวกับประโยชน์ของการใช้แหล่งสารสนเทศในห้องสมุด ก่อนที่จะใช้สื่อร่วมสมัยในการเรียนการสอนของห้องสมุดในวิธีการอื่น ๆ จะถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย ได้แก่ การเรียนการสอน และแนะนำการใช้ห้องสมุดเป็นต้น มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในส่วนนี้ สำหรับผลการวิจัยพบว่าสื่อร่วมสมัย เช่น โอแพด บล็อกเป็นต้น มีความสำคัญในการเรียนการสอนของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

บทที่ 8 การให้ความรู้แก่บรรณารักษ์แถบแคริบเบียนสำหรับการศึกษาด้านห้องสมุดในสภาพแวดล้อมสารสนเทศ บทนี้กล่าวถึง เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีผลกระทบต่อห้องสมุด บรรณารักษ์และนักสารสนเทศศาสตร์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อการเรียนการสอนด้านบรรณารักษศาสตร์ในแถบแคริบเบียน โดยมีการศึกษาความสามารถในการแข่งขันของบรรณารักษ์ด้วยวิธีวิจัยแบบผสมผสาน เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากบรรณารักษ์ จำนวน 45 คน และข้อมูลเชิงคุณภาพจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญด้านหลักสูตรและโปรแกรมใหม่ ๆ ทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ที่ได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยอาจารย์และบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการสอน แต่ยังคงต้องการทักษะด้านเทคโนโลยีเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอนมากยิ่งขึ้น

บทที่ 9 ห้องสมุดในการจัดส่งพ็อกเก็ตการบริการผ่านแอปพลิเคชันห้องสมุดบนโทรศัพท์มือถือ บทนี้กล่าวถึง ห้องสมุดที่ปรับตัวในการใช้บริการโทรศัพท์มือถือให้เป็นประโยชน์เพื่อให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ทำให้การติดต่อสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลเป็นเรื่องที่สะดวกและทันเวลาระหว่างห้องสมุดกับผู้ใช้ รวมทั้งการปรับใช้ในการจัดส่งบทเรียนหรือคำแนะนำผ่านทางโทรศัพท์มือถือซึ่งเป็นเรื่องน่าสนใจอย่างยิ่ง

หนังสือ *Changing the Scope of Library Instruction in the Digital Age* ได้รวบรวมเนื้อหาหัวข้อต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนของห้องสมุดยุคดิจิทัลได้อย่างน่าสนใจ บางบทมีการยกตัวอย่างกรณีศึกษา ทำให้เข้าใจได้ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมในแต่ละบริบทตามหัวข้อนั้น ๆ หนังสือเล่มนี้ จึงเหมาะกับบรรณารักษ์ นักวิชาการ นักวิจัย นักศึกษา อาจารย์ทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของห้องสมุดอีกมิติหนึ่งที่มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ห้องสมุดในยุคดิจิทัลโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน